

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITON VASTAUS EU-KOMISSION KYSELYYN JÄSENMAIDEN SUSITILANTEESTA

Euroopan unionin komissio antoi 4.9.2023 EU:n paikallisyhteisöille kehotuksen toimittaa alueeltaan ajantasaisia tietoja susikannasta ja susien vaikutuksista.

Suomen Metsästäjäliitto – Finlands Jägarförbund r.y. kiittää mahdollisuudesta tarjota ajantasaista tietoa Suomen tilanteesta ja toteaa vastauksessaan seuraavasti:

VASTAAJAN TAUSTATIEDOT

Suomen Metsästäjäliitto on Suomen suurin metsästäjien edunvalvontajärjestö. Se on perustettu vuonna 1921 ja sillä on yli 147 000 jäsentä. Liiton jäseniä ovat suomalaiset metsästysseurat. Jäsenseuroja Metsästäjäliitossa on yhteensä noin 2 700.

Metsästäjäliiton tavoitteena on edistää metsästyksen ja eräkultuurin harrastusta ja kehitystä sekä luonnon kestävää käyttöä. Liitto toimii metsästäjien edunvalvojana ja tekee kiinteätä yhteistyötä viranomaisten ja muiden sidosryhmiensä kanssa.

Metsästäjäliiton tärkeimmät tehtävät ovat metsästäjien edunvalvonta, koulutusten järjestäminen, metsästystietouden ja -taidon edistäminen ja suomalaisen metsästyskulttuurin vaaliminen.

Metsästäjäliitto järjestää koulutusta sekä metsästäjille että metsästyksestä kiinnostuneille lapsille, nuorille ja aikuisille. Liitto julkaisee myös Jahti-lehteä, jonka levikki on 144 651 kappaletta.

Metsästäjäliiton toiminta rahoitetaan pääosin jäsenmaksuilla. Liitto on aktiivinen vaikuttaja metsästyslainsäädännön ja -käytäntöjen kehittämisessä.

SUSIKANTA SUOMESSA LUONNONVARAKESKUKSEN MUKAAN VUOSINA 2018-2023

Vuonna 2018 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-326-580-6>

Vuonna 2019 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-326-767-1>

Vuonna 2020 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-326-979-8>

Vuonna 2021 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-219-3>

Vuonna 2022 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-470-8>

Vuonna 2023 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-744-0>

Suomen susikannan koon määrittäminen vuosittain perustuu nykyisin pääosin jälkihavainnointiin ja DNA-näytteiden keruuseen. Vapaaehtoiset metsästäjät ovat Suomessa keskeisin ryhmä susihavainnointiaineiston muodostamisessa. Metsästäjät tekevät vuosittain suurpetohavainnointiin merkittävän suuren taloudellisen panostuksen omalla kustannuksellaan muun muassa polttoainekulujen ja havainnointiin sekä näytekeraukseen käytetyn ajan muodossa. Nykyisin on kuitenkin nähtävissä jo viitteitä havainnointi-innon laantumisesta, sillä tyytymättömyys hoitamattomaan susitilanteeseen on kasvanut vuosi vuodelta metsästäjien keskuudessa. DNA-näytteiden kattavuuden ja kertymisen parantamiseksi tulisikin näytteitä keräävien kuluja alkaa rahallisesti kompensoida.

Kanta-arvion muodostamisen menetelmissä noudatettava varovaisuusperiaate aiheuttaa myös metsästäjien keskuudessa runsaasti näkemyksiä sen puolesta, että kanta-arvion tulos on tyypillisesti aliarvio todellisesta susitilanteesta. Erityispiirteenä Suomessa lisäksi on, että suden kanta-arvio tehdään vuosittain maaliskuun susikannasta, joka on kyseisenä ajankohtana vuodenkierrossa alhaisimmillaan eikä siten Suomen virallisessa, EU:lle raportoitavassa kanta-arviossa ole mukana keväällä syntyviä pentuja. Pentujen kuolleisuus ensimmäisenä talvena pohjoisissa olosuhteissa on tutkimustiedon mukaan yleisesti koiraeläimillä suurta. Verrattaessa ajankohtaa muihin EU-maihin, esimerkiksi Ruotsin susikanta-arvio kertoo marraskuun tilanteen, jossa mukana on keväällä syntyneet pennut. Tämä kyseinen ero kanta-arvion ajankohdissa aiheuttaa ongelman verratessa eri maiden susikantojen kokoa keskenään.

Vuonna 2022 valmistunut, maa- ja metsätalousministeriön Luonnonvarakeskukselta tilaama Suomen susikannan suotuisan suojelutason viitearvojen määrittelytyö on aiheuttanut runsaasti keskustelua Suomen susikannan geneettisestä tilasta. Määrittelytyön perusteella muodostetut päätelmät geneettisesti eriytyneistä osapopulaatioista Suomen sisällä eivät kaikkien populaatiogeneetikkojen ja muiden asiantuntijoiden näkemyksen mukaan kestä kuitenkaan tarkempaa tarkastelua, koska läntisen ja itäisen osapopulaatioiden eriytyminen on vielä hyvin nuorta, vasta 2000-luvulla tapahtunutta kehitystä. Suomen susikannan geneettinen tila on suurpetotutkijoiden mukaan kokonaisuutena hyvällä tasolla ja suora yhteys Euroasian laajaan susikantaan Venäjän kautta on edelleen olemassa.

SUDEN POPULAATIOIHEYS SUOMESSA

On keskeisen tärkeää huomioida, että susitiheys Suomessa on luonnollisista syistä muita EU:n eteläisempiä jäsenvaltioita pienempi, koska suden saalislajeja esiintyy Suomessa pääsääntöisesti selvästi pienemmillä tiheyksillä.

Suomi on suden osalta jaettu kahteen eri alueeseen, poronhoitoalueeseen (pohjoinen Suomi) ja poronhoitoalueen ulkopuoliseen Suomeen. Poronhoitoalueella susi on luontodirektiivin liitteessä V ja sen ulkopuolella liitteessä IV. Suuressa osassa poronhoitoalueen ulkopuolista Suomea suden tärkeimpien saaliseläinten eli hirvieläinten tiheys on kymmenesosa tai jopa vähemmän, mitä ne ovat yleisesti Keski-Euroopassa. Tämä tarkoittaa, että pelkkää susitiheyttä ei voida suoraan käyttää Suomessa yksin ongelmien mittana eikä se ole suoraan verrannollinen muiden maiden susitiheyksiin. Poronhoitoalueen ulkopuolella läntisen Suomen sorkkaeläinten yhteistiheydet ovat selvästi itäistä Suomea tiheämmät, mikä osaltaan vaikuttaa suden reviiirikokoon ja ravinnonkäyttöön sekä aiheuttaa myös muita alueellisia eroavaisuuksia Suomen sisällä.

SUSIKONFLIKTIN KEHITYS JA TILA SUOMESSA

Susi on alkanut levitä idästä läntisen Suomen maakuntiin 2000-luvulla suden saaliseläinten eli erityisesti tiheämpien pienten sorkkaeläinten (metsäkauris ja valkohäntäpeura) kantojen takia. Nämä maakunnat ovat itäistä Suomea tiheämpään asuttuja ja niissä on runsaasti maataloutta, peltoviljelyä ja tuotantoeläintiloja. Nykyisin Suomen susikannan painopiste on jo siirtynyt läntiseen Suomeen.

Nykyisin on saatavilla jatkuvasti kasvava määrä todisteita susien liikkumisesta ihmisasutuksen keskellä Suomessa. On myös runsaasti kansalaisten kuvaamia, videolle dokumentoituja susikohtauksia. Suomessa on käytössä riistaviranomaisten ylläpitämä Tassu-havainnointijärjestelmä, johon kirjataan susihavainnot auditoidusti ja erikseen sinne kirjataan myös susien pihakäynnit. Niiden määrä on tiedossa ainoastaan Suomen Riistakeskukselta, sillä rekisteri ei ole avoimesti tarkasteltavissa. Tuotantoeläintilalliset ovat viime aikoina raportoineet kasvavista susien aiheuttamista vahingoista karjalleen. Läntisen Suomen asukkaat ja metsästäjät alkavat nyt kohdata arjessaan niitä samoja ongelmia, jotka ovat olleet tavallisempia itäisen Suomen alueella, erityisesti Venäjän rajan läheisyydessä. Tähän kuuluu erityisesti huoli metsästyskoirien turvallisuudesta metsästystilanteessa. Suden leviäminen tiheämmin asutuille läntisille ja eteläisille alueille

Suomessa kiihdyttää nyt suteen liittyvää konfliktia, kun suden läsnäolon negatiiviset seuraukset vaikuttavat suoraan yhä useampiin ihmisiin.

Samaan aikaan niillä seuduilla, joissa susitiheydet ovat olleet kohtuuttoman korkeita pidemmän aikaa, tunnetaan myös suurta epäoikeudenmukaisuutta ja kasvavaa tyytymättömyyttä susitilanteeseen. Tämä on puolestaan lisännyt ristiriitoja ja toisaalta vaatimuksia ottaa aikaisempaa paremmin huomioon susikeskittymät. On myös tarpeen huomioida, että komission puheenjohtaja von der Leyen 4. syyskuuta julkaistussa lausunnossaan viittasi nimenomaisesti siihen, että susikannat Euroopassa ovat paikoin vakava uhka kotieläintaloudelle ja mahdollisesti myös ihmisille.

Susi on kokoluokassaan tehokkaimmin lisääntyvä ja erilaisiin elinympäristöihin parhaiten sopeutuva suurpeto. Tutkimusten mukaan hyvissä ravinto-olosuhteissa ja ilman ihmisen aiheuttamaa kuolleisuutta susikanta voi kasvaa 30–35 % vuodessa. Tästä on osoituksena esimerkiksi Saksan susikannan kehitys vuosina 2001–2015. Suomessa susikanta on viimeisen vuosikymmenen aikana kasvanut keskimäärin 10 % vuodessa.

Suden ekologiaan liittyen on tärkeä huomata, että elinympäristö tai ravintokohde ei rajoita suden esiintymistä. Edellyttäen, että tarjolla on riittävästi ravintokohteita ja sopiva rauhallinen paikka pesimiseen, susi ottaa vähitellen käyttöön kaikki ne alueet, jotka sen sallitaan ottaa. Susi myös käyttää sitä ravintokohdetta, joka kulloinkin on sille tarjolla vähimmällä energian käytöllä ja riskittömimmin. Merkittävin ongelma susien kanssa rinnakkainelossa onkin niiden erityisen sopeutumiskyvyn takia koko ajan vähenevä taipumus väistää ja varoa ihmistä sekä ihmiseen liittyviä asioita. Myös tärkeää on huomata, että sudelle helpoimmat ja riskittömimmät ravintokohteet löytyvät useimmiten juuri ihmisen läheisyydestä.

Susikannan hoidolle metsästyksen avulla Suomessa on nykyisin merkittävä kansalaisten tuki. ”Suden kannanhoidollisen metsästyksen aloittaminen ja susivahinkojen estäminen” otsikolla tehty kansalaisaloite luovutettiin eduskunnalle 4.11.2020. Aloite keräsi vaaditut 50 000 kannatusta vajaassa viikossa, mikä on erittäin nopea kertymätahti Suomessa. Yhteensä aloite keräsi 61 618 kannatusilmoitusta kuukaudessa. Kansalaisaloitteen valmistelusta vastasivat maa- ja metsätaloustuottajien järjestöt MTK ja SLC, Suomen Metsästäjäliitto ja useat metsästyskoirajärjestöt.

Kansalaisaloitteessa esitettiin, että tulee valmistella laki, joka luo puitteet suden kannanhoidollisen metsästyksen aloittamiseksi. Lisäksi lain tulee mahdollistaa nykyistä luotettavampi suden kannanarviointi, suden lajipuhtaus ja määrittää valtakunnallisesti yhtenäiset toimintatavat uhkaa tai vaaraa aiheuttavien susien poistamiseen.

Edellinen Suomen eduskunta teki vuonna 2022 vahvat ja voimassa olevat linjaukset susikysymykseen. Eduskunta yhtyi äänin 125–17 maa- ja metsätalousvaliokunnan seuraavaan lausumaehdotukseen: ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto vaikuttaa Euroopan unioniin siten, että susi siirretään koko Suomen osalta luontodirektiivin liitteestä IV liitteeseen V.”

Maamme nykyisen hallituksen (2023) hallitusohjelma toteaa: ”Suurpetopolitiikkaa on hoidettava tavalla, joka huomioi myös sosiaalisen kestämyksen. Suurpetojen kannanhoidollinen metsästys turvataan lainsäädännöllä. Jo aloitettua työtä kannanhoidollisen sudenmetsästyksen mahdollistamiseksi jatketaan eduskunnan päätöksen mukaisesti.” Tämä antaa vahvan pohjan suden kannanhoidollisen metsästyksen toteuttamiselle Suomessa.

JURIDISET HAASTEET SUSIKONFLIKTIEN HALLITSEMISEKSI SUOMESSA

Suomen susikanta (poronhoitoalueen ulkopuolella) on tiukasti suojeltu EU:n luontodirektiivin liitteessä IV. Luontodirektiivin säätäjät ei ole kuitenkaan tarkoittanut, että ne lajit, jotka eivät ole uhanalaisia tai jotka eivät tarvitse tiukkaa suojelua, olisivat kyseisessä tiukan suojelun liitteessä IV. Suomen susipopulaatio ei tarvitse tiukkaa suojelua vaan on pikaisesti siirrettävä luontodirektiivin liitteeseen V Suomen

poronhoitoalueen tapaan. Samalla tulee tarkistaa myös muiden jäsenvaltioiden liitesiirotarpeet. Koska näin ei ole vielä tehty, haittaa se vakavasti susikannan hallintaa, heikentää kansalaisten luottamusta sekä EU:n kykyyn ylläpitää omaa lainsäädäntökehystään että ratkaista monia kasvavaan susikantaan liittyviä ongelmia.

Toinen ongelma suden kannanhallintaan liittyy ennemmin oikeudellisen kehyksen tulkintaan kuin varsinaiseen lainsäädäntötekstiin. Luontodirektiivin 16 artiklassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus poiketa tiukasta suojelusta. Suomen tapauksessa kyseisistä poikkeuksista tulee vieläkin tärkeämpiä, kun otetaan huomioon susikannan kasvu ajan myötä ja suden aiheuttamat vahingot ja kielteiset vaikutukset ympäristöönsä. Susikanta Suomessa edellyttää kiireellisesti mukautuvampaa ja joustavampaa kannanhoidoa, jossa voidaan ottaa huomioon taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset vaatimukset sekä alueelliset ja paikalliset erityispiirteet luontodirektiivin 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Komissio on liian kauan vaatinut susikantojen hoidossa poikkeusmahdollisuuksien kohtuutonta ja suhteettoman tiukkaa tulkintaa. Alkuvaiheessa komissio väitti periaatteellisesta näkökulmasta, että kannanhoidollista metsästystä, jonka tavoitteena on vähentää laiton tappamista ja ratkaista susien sosiaaliseen hyväksyntään liittyviä ongelmia, ei voida perustella 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisella tavoitteella. Tämä kanta osoittautui kuitenkin juridisesti kestävämmäksi. Päinvastoin joitakin vuosia myöhemmin Tapiola-tuomiossa, asia C-674/17, tuomio 10.10.2019, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimien totesi, että tällainen perustelu on todellakin mahdollinen 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan nojalla. Tämä on yksi monista esimerkeistä, joissa komissio on ottanut liian tiukan kannan.

Lisäksi 12. lokakuuta 2021 julkaistussa päivitettyssä ohjeasiakirjassa (Guidance Document) eläinlajien suojelusta luontodirektiivin mukaisesti komissio vastusti monien jäsenvaltioiden asiantuntijoiden ja riippumattomien tutkijoiden neuvoja, ja sen sijaan tiukensi suosituksia sen sijaan, että olisi korjannut liian tiukkaa lähestymistapaa. Toisaalta komissio julkaisi 4. syyskuuta 2023 lehdistötiedotteen, jossa komission puheenjohtaja esittää samoja näkemyksiä, jotka hylättiin sisällytettäväksi päivitettyyn ohjeasiakirjaan.

Lisäksi komissio kehottaa nyt jäsenvaltioita ryhtymään toimiin EU:n nykyisen lainsäädännön mukaisesti ilmeisten ongelmien ratkaisemiseksi.

On olemassa selvä näyttö siitä, että komissio on liian kauan estänyt jäsenvaltioita käyttämästä laillisia toimintamahdollisuuksiaan nykyisen kehyksen puitteissa poikkeuslupien myöntämisen osalta. Komissio joutui perääntymään vuosia myöhemmin, kun oikeudelliset, biologiset ja poliittiset realiteetit osoittavat, että on mahdotonta ylläpitää kohtuuttoman tiukkaa suojelujärjestelmää, jota nykyinen lainsäädäntökehys ei tue. Tämä on aiheuttanut paljon tarpeetonta ja perusteetonta vahinkoa (taloudellisesti, sosiaalisesti, henkisesti jne.) EU:n kansalaisille Suomessa ja muualla Unionin jäsenvaltioissa. Se on heikentänyt kansalaisten luottamusta EU:n toimielimiin, erityisesti komissioon. Se ei ole hyödyttänyt suden suojelua tai suden sietämistä ja yhteiseloja. Komission tiukka lähestymistapa on vastoin tieteellisesti vahvistettuja onnistuneen luonnonsuojelun periaatteita, kuten sopeutuva metsästysverotus, joka on tunnustettu kansainvälisissä sopimuksissa, esimerkiksi biologista monimuotoisuutta koskevassa yleissopimuksessa, jonka osapuolia EU ja sen jäsenvaltiot ovat.

Suomessa on myös viime aikoina ilmennyt merkittävä juridinen ongelma liittyen susihybrideihin ja niiden poistamiseen luonnosta. Vaikka koiran ja suden sekoitus eli hybridisusi on Suomessa yksiselitteisesti säädöksissä määritetty haitalliseksi vieraslajiksi ja siten viranomaistoimin poistettavaksi luonnosta, on niiden poistot kuitenkin käytännössä estetty myönnettyistä poikkeusluvista tehdyillä hallinto-oikeusvalituksilla ja hallinto-oikeuden päätöksillä. Valitusten tekijät pelkäävät geneettisesti puhtaiden susien joutuvan riskiin tulla poistetuksi hybridien poiston yhteydessä. Tilanne hybridien poiston estymisen osalta koetaan Suomessa nyt laajalti kohtuuttomana ja epäoikeudenmukaisena ja sen nähdään myös asiantuntijoiden

keskuudessa muodostavan merkittävän riskin geneettisesti puhtaan susikannan laajamittaiselle hybridisaatiokehitykselle.

Keskittyminen suden tiukkaan suojeluun on vienyt arvokkaita ja rajallisia resursseja pois muiden todella uhanalaisten lajien kiireellisimmistä suojelutarpeista, mikä heikentää EU:n omia mahdollisuuksia saavuttaa vuoden 2030 biologista monimuotoisuutta koskevat tavoitteensa.

SUSIEN AIHEUTTAMA UHKA JA VAHINGOT METSÄSTYSKOIRILLE

Susialueiden asukkaiden kokema pelko ja uhka tulee Suomen Metsästäjäliiton mielestä ottaa vakavasti. Susien aiheuttamaa uhkaa ei voida täysin eikä riittävästi torjua aidoilla, koulukyydeillä, koirien susiliiveillä tai muilla vastaavilla suojausjärjestelyillä. Suojaustoimien rinnalle tarvitaan lisäksi myös muita toimivia työkaluja, kuten kannanhoidollinen sudenmetsästys. Tuotantoeläintiloilla viime vuosina toimeenpannut suden karkotukset koetaan yleisesti hyödyttömiksi, sillä ne siirtävät susiongelmaa vain toisaalle, eikä karkotusten hyödyistä ole myöskään olemassa tieteellistä näyttöä. Nykyiset hätävarjelusäädökset tuotantoeläinten suojaamisessa Suomessa koetaan myös riittämättömäksi. Hätävarjelutilanteessa ammutusta sudesta tulee massiivinen poliisitutkinta, jonka ajaksi metsästäjältä viedään muun muassa aseet poliisiviranomaisen haltuun. Vaikka suden ampuja todettaisiin toimineen lain mukaan, aseiden haltuunotto voi kestää toisinaan pitkäänkin, mikä koetaan metsästäjien keskuudessa kohtuuttomaksi.

Koiriin kohdistuvat susien hyökkäykset ja koirien menetykset ovat paikallisella tasolla susikannan sietämisen kannalta yksi suurimmista ongelmista. Metsästyksen yhteydessä vahinkoja kohdistuu pääosin ajokoiriin ja hirvikoiriin, mutta sudet ovat vahingoittaneet ja vieneet koiria myös ihmisten kotipihoilta. Suden aiheuttamia hyökkäyksiä koiria kohtaan on tapahtunut erityisesti itäisessä Suomessa, mutta myös enenevässä määrin muualla.

Sorkkaeläinten kannansäätelyn vaatima jokavuotinen metsästys perustuu koko Suomessa tehtävää varten jalostettujen ja koulutettujen koirien käyttöön. Susien takia metsästyskoirien käyttömahdollisuus ja sitä kautta sorkkaeläinten kannansäätely paikoin estyy, mikä voi johtaa merkittäviin metsä- ja liikennevahinkojen lisäykseen. Suomen teillä tapahtui vuonna 2019 yli 13 000 riistakolaria. Hirvikolareita tilastoitiin 2 009 ja valkohäntäpeurakolareita 6 507. Ihmisen kuolemaan johtaneita hirvikolareita tapahtui vuosina 2011–20 yhteensä 22 kappaletta. Suomen metsätaloudelle hirvet aiheuttavat Luonnonvarakeskuksen mukaan vuosittain noin 50 miljoonan euron vahingot.

Suurten ja laajoilla alueilla liikkuvien riistalajien pyyntiin Suomessa ja muissa Pohjoismaissa käytettyjen koirarotujen toiminta perustuu itsenäiseen työskentelyyn usein kaukana ohjaajastaan, jopa useiden kilometrien päässä. Itsenäisesti toimivien metsästyskoirien käyttö on erottamaton osa ikaikaista suomalaista ja pohjoismaista metsästyskulttuuria. Näissä tilanteissa tapahtuu yleisesti ottaen suurin osa susien aiheuttamista metsästyskoiravahingoista.

Metsässä koira houkuttelee sudet paikalle pääsääntöisesti haukunnallaan ja joutuu tapetuksi joko suden riistana tai reviiirikilpailijana. Koiran menetyksen pelko on joillakin susialueilla jopa johtanut paikoin niiden perinteisen metsästyksen loppumiseen lähes kokonaan. Susien aiheuttamien kotieläinvahinkojen korvauksista huomattava osa käytetään juuri koiravahinkoihin. Koirien suojaamiseksi metsästystilanteessa ei sen sijaan ole vielä onnistuttu kehittämään luotettavasti ja tehokkaasti toimivaa menetelmää. Erilaiset suojaliivit haittaavat merkittävästi koiran työskentelyä eikä niiden suojaavasta vaikutuksesta suden hyökkäystä vastaan ole riittävästi näyttöä.

Suurpetojen aiheuttamat koiravahingot herättävät paljon tunteita, sillä koiran merkitys omistajalleen on suuri. Koira voi olla paitsi arvokas ja palkittu metsästyskumppani, myös monen ihmisen paras ystävä, jota rahalla ei voida korvata.

Esimerkiksi vuonna 2020 susien aiheuttamia koiravahinkoja korvattiin yli 50 koirasta, korvausarvoltaan noin 200 000 euroa. On tärkeää huomata, että kaikki suden aiheuttamat vahinkotapaukset eivät tule korvauksen piiriin, koska omistajat eivät läheskään jokaisessa koiravahinkotapauksessa hae korvausta valtiolta esimerkiksi tilanteessa, että omistajan koiravakuutus korvaa aiheutuneen vahingon.

Susien aiheuttamat korvatut koiravahingot Suomessa:

vuosi	kpl	korvaussumma
2010	23	51 723 euroa
2011	27	70 504 euroa
2012	48	139 737 euroa
2013	24	79 068 euroa
2014	34	110 480 euroa
2015	50	128 429 euroa
2016	45	146 315 euroa
2017	50	156 457 euroa
2018	34	89 173 euroa
2019	49	165 201 euroa
2020	54	noin 200 000 euroa

LUETTELO SUSIEN AIHEUTTAMISTA KOIRAVAHINGOISTA SUOMESSA V. 2019 ALKAEN DOKUMENTIN LOPUSSA (LIITE 1)

NÄKEMYKSEMME VAADITTAVISTA TOIMISTA TILANTEEN PARANTAMISEKSI

Suomen susikannan suunnitelmallisen ja kestävä hoidon sekä suden suotuisan suojelutason hallitun saavuttamisen ja säilyttämisen keinovalikoimaan tulee näkemyksemme mukaan kuulua kestävä ja säännöllisesti toteutuva kannanhoidollinen metsästys. Hyvänä esimerkkinä kannanhoidollisen metsästyksen toimivuudesta on Suomen karhu- ja ilveskannan hoito ja suojelu, jotka sopivat Euroopan tasolla esimerkiksi onnistuneesta samanaikaisesta lajin suojelusta ja kestävästä, metsästyksen kautta toteutettavasta kannanhoidosta.

Suden kannanhoidollista metsästystä yritettiin Suomen riistahallinnon kokeiluna vuosina 2015–2016 Luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan nojalla. Ongelmaksi muodostui se, että kokeilun ajallinen kesto oli aivan liian lyhyt. Kyseisen kokeilun jälkeen hyvät ja perustellut uudet yritykset Suomen riistahallinnon myöntämien poikkeuslupien käytöstä susikannan säätelyyn kestävästi ovat pysähtyneet Suomen alueellisten hallinto-oikeuksien käsittelyissä poikkeusluvista tehtyjen valitusten seurauksena.

Suomen Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan ainoa toimiva ja tehokas kohennus tähän erittäin ongelmalliseen tilanteeseen on siirtää susi Suomessa poronhoitoalueen ulkopuolella luontodirektiivin liitteestä IV liitteeseen V. Vuosittain toistetun ja kestävästi toimeenpannun metsästyksen myötä sudet alkavat kokea ihmisen ja ihmiseen liittyvät asiat vältettäviksi ja suden ihmisarkuus voimistuu. Laillisen kannanhoidollisen metsästyksen voidaan myös tutkimusten perusteella odottaa vähentävän susiin kohdistuvaa laitonta tappamista.

Komission tulee myös mahdollisimman pikaisesti päivittää luontodirektiivin lajien tiukkaa suojelua koskevaa ohjeasiakirjaansa (Guidance Document), jotta se vastaa komission puheenjohtajan 4. syyskuuta 2023 julkituomia näkemyksiä ja kunnioittaa jäsenvaltioiden oikeutettua joustovaraa poikkeuslupien myöntämisen mahdollisuuksien suhteen.

Suomen ja Ruotsin susipopulaatioiden suotuisan suojelutason viitearvot tulee jatkossa myös määrittää keskenään samoin kriteerein. Nykyisellään Skandinavian populaation viitearvo määrittelyyn on Ruotsissa käytetty Suomeen verrattuna väljempää kriteereitä. Ruotsin susikanta on saavuttanut ja ylittänyt huomattavasti Ruotsin omien kriteerin mukaisen suotuisan suojelun tason eli FCS:n (Favourable Conservation Status). Suomen susikanta on lisäksi yhteydessä Venäjän rajan kautta Euroasian mantereen susikantoihin ja Baltian populaatioon, mikä jo lähtökohtaisesti turvaa sen elinkykyä skandinaavisen populaation tilannetta paremmin.

On tarpeen muistaa, että myös luontodirektiivin liitteen V puitteissa toimittaessa tulee taata suden suotuisan suojelun tason saavuttaminen ja säilyttäminen.

TUTKIMUSVIITTEITÄ

Sosiaaliseen konfliktiin liittyvää tutkimustietoa

Alla oleva tieteellisen tutkimusten listaus osoittaa, miksi suden kannanhoidollinen metsästys on välttämätöntä yhteiskunnalliseen hyväksyntään liittyvien konfliktien lieventämiseksi ja ehkäisemiseksi.

1. Liberg, O., Suutarinen, J. et al., 2020, Poaching-related disappearance rate of wolves in Sweden was positively related to population size and negatively to legal culling, *Biological Conservation* 243 (2020) 108456.
2. Peterson, M.N., von Essen, E., Hansen, H.P., Peterson, T.R., 2018. Shoot, shovel and sanction yourself: self-policing as a response to wolf poaching among Swedish hunters. *Ambio* 2018. <https://doi.org/10.1007/s13280-018-1072-5>
3. von Essen 2014. Deconstructing the poaching phenomenon. *Brit J. Criminol.* 54: 632-651.
4. von Essen, E., In the gap between legality and legitimacy - illegal hunting in Sweden as a crime of dissent, 2016, Department of Urban and Rural Development, Swedish University of Agricultural Sciences. <https://pub.epsilon.slu.se/13567/>
5. von Essen, E, Hansen HP, Nordström-Källström et al., 2015. The radicalization of rural resistance. How hunter counterpublics in the Nordic countries contribute to illegal hunting. *J Rural Studies* 39:199–2019. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0743016714001168?via%3Dihub>
6. von Essen & Hansen 2015. How Stakeholder Co-management Reproduces Conservation Conflicts: Revealing Rationality Problems in Swedish Wolf Conservation. *Conservation and Society* 13(4): 332-344.
7. von Essen & Allen 2017. Reconsidering Illegal Hunting as a Crime of Dissent: Implication for Justice and Deliberative Uptake. *Crim Law and Philos* 11:213–228
8. von Essen & Allen 2017. The Implications of Victimhood Identity: The Case of 'Persecution' of Swedish Hunters. *International Journal for Crime, Justice and Social Democracy* 6(2): 78-94. DOI: [10.5204/ijcjsd.v6i2.353](https://doi.org/10.5204/ijcjsd.v6i2.353)
9. von Essen & Allen (2017) From Obstructionism to Communication: Local, National and Transnational Dimensions of Contestations on the Swedish Wolf Cull Controversy, *Environmental Communication* 11: 654-666. <https://doi.org/10.1080/17524032.2016.1269821>.
10. von Essen et al. 2018. Discourses on illegal hunting in Sweden: the meaning of silence and resistance. *Environmental Sociology*, 4:3, 370-380. <https://doi.org/10.1080/23251042.2017.1408446>
11. von Essen & Allen (2020) 'Not the Wolf Itself': Distinguishing Hunters' Criticisms of Wolves from Procedures for Making Wolf Management Decisions, Ethics, Policy & Environment: <https://doi.org/10.1080/21550085.2020.1746009>

12. Pohja-Mykrä, M., 2016. Felony or act of justice? Illegal killing of large carnivores as defiance of authorities. *J.Rural Stud.* 44, 46–54. <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2016.01.003>
13. Pohja-Mykrä, M., 2017. Community power over conservation regimes: techniques for neutralizing the illegal killing of large carnivores in Finland. *Crime Law Soc. Change* 67, 439–460. <https://doi.org/10.1007/s10611-016-9666-y>
14. Pohja-Mykrä, M., Kurki, S., 2014. Strong community support for illegal killing challenges wolf management. *Eur. J. Wildl. Res.* 60, 759–770. <https://doi.org/10.1007/s10344-014-0845-9>
15. Mykrä, S., Pohja-Mykrä, M. and Vuorisalo, T., 2017, Hunters' attitudes matter: diverging bear and wolf population trajectories in Finland in the late nineteenth century and today. *European Journal of Wildlife Research* 63: 76.
16. Liberg O, Chapron C, Wabakken P, Pedersen HC, Hobbs NT, Sand H. 2012. Shoot, shovel and shut up: cryptic poaching slows restoration of a large carnivore in Europe. *Proc. R. Soc. B*: 279: 910–915.
17. Bisi J, Kurki S, Svensberg M, Liukkonen T (2007). Human dimensions of wolf (*Canis lupus*) conflicts in Finland. *European Journal of Wildlife Research* 53, 304–314.
18. Bisi J, Liukkonen T, Mykrä S, Pohja-Mykrä M, Kurki S (2010). The good bad wolf – wolf evaluation reveals the roots of the Finnish wolf conflict. *European Journal of Wildlife Research* 56, 771–779.
19. Borgström S. 2012. Legitimacy Issues in Finnish Wolf Conservation. *Journal of Environmental Law* 24:3.
20. Cinque S (2015). Collaborative management in wolf licensed hunting: the dilemmas of public managers in moving collaboration forward. *Wildlife Biology* 21, 157–164.
21. Duit & Löf 2018. Dealing With a Wicked Problem? A Dark Tale of Carnivore Management in Sweden 2007-2011. *Administration & Society* 50: 1072–1096.
22. deBoon A, Sandström C, Rønning K, Arbieu U, Hansen I, Lehnen L, Marino A, Pohja-Mykrä M, Risvoll C & Strand G-H (2020). Governing dual objectives within single policy mixes: An empirical analysis of large carnivore policies in six European countries, *Journal of Environmental Policy and Planning*, 23:4, 399-413. <https://doi.org/10.1080/1523908X.2020.1841614>
23. Ericsson G, Heberlein TA, Karlsson J, Bjärvall A, Lundvall A (2004). Support for hunting as a means of wolf *Canis lupus* population control in Sweden. *Wildlife Biology* 10, 269–276.
24. Ericsson G, Heberlein TA (2003). Attitudes of hunters, locals, and the general public in Sweden now that the wolves are back. *Biological Conservation* 111, 149–159.
25. Heberlein TA, Ericsson G (2008). Public attitudes and the future of wolves, *Canis lupus* in Sweden. *Wildlife Biology* 14, 391-394.
26. Eriksson M, Sandström C, Ericsson G (2015). Direct experience and attitude change towards bears and wolves. *Wildlife Biology* 21: 131–137.
27. Eriksson M (2016). Changing attitudes to Swedish wolf policy – Wolf return, rural areas and political alienation. PhD Thesis, Umeå. Statsvetenskapliga institutionen, Umeå universitet.
28. Eriksson M (2016). Rurality and collective attitude effects on wolf policy. *Sustainability* 8, 711.
29. Eriksson (2017) Political Alienation, Rurality and the Symbolic Role of Swedish Wolf Policy. *Society and Natural Resources* 20: 1374-1388. <https://doi.org/10.1080/08941920.2017.1347970>
30. Gangaas et al. 2013. Geo-Spatial Aspects of Acceptance of Illegal Hunting of Large Carnivores in Scandinavia. *PLoS ONE* 8(7): e68849. doi:10.1371/journal.pone.0068849
31. Gangas et al. 2015. Environmental attitudes associated with large-scale cultural differences, not local environmental conflicts. *Environmental Conservation* 42 (1), 41-50.
32. Heberlein TA (2012). *Navigating environmental attitudes*. New York, Oxford University Press.
33. Hiedanpää, J. 2013. Institutional misfits: law and habits in Finnish wolf policy. *Ecology and Society* 18: 24

34. Jacobsen KS & Linnell JDC. 2016. Perceptions of environmental justice and the conflict surrounding large carnivore management in Norway—Implications for conflict management. *Biological Conservation* 203: 197–206.
35. Johansson et al. 2016. Factors governing human fear of wolves: moderating effects of geographical location and standpoint on protected nature. *Eur J Wildl Res* 62:749–760
36. Johansson et al. 2017. An Evaluation of Information Meetings as a Tool for Addressing Fear of Large Carnivores. *Society and Natural Resources*: 30: 281-298.
37. Kaltenborn et al. 2016. Can poaching inadvertently contribute to increased public acceptance of wolves in Scandinavia? *European J Wildlife Research* 62: 179–188.
38. Lescureux N, Garde L, and Meuret M (2018). Considering wolves as active agents to understand stakeholders' perceptions and develop management strategies. In Hovardas, T. (ed.) *Large Carnivore Conservation and Management: Human Dimensions*, Earthscan Studies in Natural Resource Management, GB: Routledge, Chapter 8, 147–167.
39. Meuret M, Moulin C-H, Bonnet O, Garde L, Nozieres-Petit M-O, Lescureux N (2021). Missing shots: Has the possibility of shooting wolves been lacking for 20 years in France's livestock protection measures? *Rangel. J.* 42, 401–413.
40. Mykrä S & Pohja-Mykrä M (2005). History of Finnish policy concerning the wolf, In *Management Plan for the Wolf Population in Finland*, Ministry of Agriculture and Forestry 11b/2005.
41. Mykrä S (2017). Histories of animal classifications, species conservation, and stakeholders: three factors determining the conservation and management of harmful wildlife today and in the future. PhD Thesis, Turun yliopiston julkaisuja, sarja - ser. C osa - tom. 449.
42. Krange O, Sandström C, Tangeland T, Ericsson G (2017). Approval of wolves in Scandinavia: A comparison between Norway and Sweden. *Society & Natural Resources* 30, 1127–1140.
43. Pohja-Mykrä M (2018). Socio-political illegal acts as a challenge for wolf conservation and management - Implications for legitimizing traditional hunting practices, In Hovardas, T. (ed.) *Large Carnivore Conservation and Management: Human Dimensions*, Earthscan Studies in Natural Resource Management, GB: Routledge, Chapt 3, 37-57.
44. Pohja-Mykrä M, Mykrä S, Lähdesmäki M & Matilainen A (2018). Collective psychological ownership in large carnivore conflicts, *Pathways Europe*, 16.-19.9.2018, Goslar, Germany
45. Pohja-Mykrä M (2016). Illegal Killing as Rural Defiance. In Donnermeyer J (ed.) *The Routledge International Handbook of Rural Criminology*, Francis & Taylor, Chapt 32, 329-337.
46. Pohja-Mykrä M (2014). From War on Vermin to Psychological Ownership: Sustainable Management of Predators in Past and Present. PhD Thesis, Publications 33, Ruralia Institute, Helsinki.
47. Recio et al. 2018. Integrated spatially-explicit models predict pervasive risks to recolonizing wolves in Scandinavia from human-driven mortality. *Biological Conservation* 226: 111–119
48. Redpath SM, Linnell JDC, Festa-Bianchet M, Boitani L, Bunnefeld N, Dickman A, Gutiérrez RJ, Irvine RJ m.fl. (2013) Don't forget to look down – collaborative approaches to predator conservation. *Biological Reviews* 92: 2157–2163.
49. Sollund R. 2017. Perceptions and law enforcement of illegal and legal wolf killing in Norway: organized crime or folk crime? DOI: 10.1057/palcomms.2017.59
50. Suutarinen & Kojola 2017. Poaching regulates the legally hunted wolf population in Finland. *Biological Conservation* 215: 11-18.
51. Suutarinen & Kojola. 2018. One way or another: predictors of wolf poaching in a legally harvested wolf population. *Animal Conservation* <https://doi.org/10.1111/acv.12409>

Ihmisiin liittyvät susikonfliktit

Lisäksi seuraavat tutkimukset osoittavat, miksi susivahinkojen rahallinen korvaaminen ei pelkästään ole riittävä keino susikonfliktin ratkaisemisessa:

1. Boitani L et al. (2015). Key actions for large carnivore populations in Europe. Rom: Institute of Applied Ecology. Rapport till DG Environment, Europeiska kommissionen, Bryssel. Kontrakt nr 07.0307/2013/654446/SER/B3.
2. Dickman AJ, Macdonald EA, Macdonald DW (2011). A review of financial instruments to pay for predator conservation and encourage human–carnivore coexistence. *Proceedings of the National Academy of Sciences* 108, 13937–13944.
3. Karlsson J, Johansson Ö (2010). Predictability of repeated carnivore attacks on livestock favours reactive use of mitigation measures. *Journal of Applied Ecology* 47, 166–171.
4. Eklund et al. 2020. Animal owners' appraisal of large carnivore presence and use of interventions to prevent carnivore attacks on domestic animals in Sweden. *European Journal of Wildlife Research* 66:31.
5. Eklund et al 2020. Drivers of intervention use to protect domestic animals from large carnivore attacks. *Human Dimensions of Wildlife*: <https://doi.org/10.1080/10871209.2020.1731633>
6. Frank & Eklund (2017) Poor construction, not time, takes its toll on subsidized fences designed to deter large carnivores. *PLoS ONE* 12(4): e0175211.
7. Frank et al. 2015. Public attitude towards the implementation of management actions aimed at reducing human fear of brown bears and wolves. *Wildlife Biology* 21: 122–130.
8. Sjölander-Lindqvist 2015. Targeted removal of wolves: analysis of the motives for controlled hunting. *Wildlife Biology*, 21:138-146.
9. Skogen (2015) The Persistence of an Economic Paradigm: Unintended Consequences in Norwegian Wolf Management, *Human Dimensions of Wildlife* 20: 317-322.

Muihin eläimiin liittyvät susikonfliktit

Susien läsnäolo alueella johtaa sorkkaeläinten määrän nopeaan vähenemiseen, mikä johtaa osaltaan ongelmalliseen tilanteeseen eläinkantojen hoidossa.

1. Jonzén et al (2013). Sharing the bounty – Adjusting harvest to predator return in the Scandinavian human–wolf–bear–moose system. *Ecological Modelling* 265, 140–148.
2. Kojola I, Huitu O, Toppinen K, Heikura K, Heikkinen S, Ronkainen S (2004). Predation on European wild forest reindeer (*Rangifer tarandus*) by wolves (*Canis lupus*) in Finland. *Journal of Zoology* 26: 229–235.
3. Kojola, I. et al. (2009). European wild forest reindeer and wolves: endangered prey and predators. *Ann. Zoologici Fennici* 46, 416–422.
4. Wikenros et al. 2019. Hunting quotas, hunter observations and moose harvest in relation to wolf occurrence in Norway and Sweden. Report on wolf and moose part 1. Report. Högskolen i Innlandet & SLU.

Koiralla tapahtuvaan metsästyksen liittyvät susikonfliktit

1. Wolf attacks in Scandinavia 1998-2017: 30.6 attacks on dogs per year, of which 23.8 occurred in Sweden. Most of these (83%) at moose or hare hunting. 90.2% of the attacked dogs are hunting dogs. Most attacks occur close to wolf territories. (72% i Sverige): Odden, J., Krange, O., Sivertsen, T.R., Nilsen, E.B., Figari,

2. H., Frank, J., Linnell, J.D.C., Skogen, K., Thorsen, N.H. & Støen, O.-G. 2018. Ulveangrep på hunder i Skandinavia – En tverrfaglig utredning. NINA Rapport 1568. Norsk institutt for naturforskning.

3. Kojola I, Kuittinen J (2002). Wolf attacks on dogs in Finland. *Wildl. Soc. Bull.* 30:498–501.
4. Tikkenen M, Kojola I (2019). Hunting dogs are at biggest risk to get attacked by wolves near wolves' territory boundaries. *Mammal Res* 64:581–586.
5. Lescureux N, Linnell JDC (2014). Warring brothers: The complex interactions between wolves (*Canis lupus*) and dogs (*Canis familiaris*) in a conservation context. *Biol. Conserv.* 171, 232–245.
<http://dx.doi.org/10.1016/j.biocon.2014.01.032>.
6. Kojola I, Ronkainen S, Hakala A, Heikkinen S, Kokko S, (2004). Interactions between wolves *Canis lupus* and dogs *C. familiaris* in Finland. *Wildlife Biol.* 10, 101–105.
7. Kojola I, Kuittinen J (2002). Wolf attacks on dogs in Finland. *Wildl. Soc. Bull.* 30:498–501.
8. Kojola I, Ronkainen S, Hakala A, Heikkinen S, Kokko S, (2004). Interactions between wolves *Canis lupus* and dogs *C. familiaris* in Finland. *Wildlife Biol.* 10, 101–105.
9. Tikkenen M, Kojola I (2019). Hunting dogs are at biggest risk to get attacked by wolves near wolves' territory boundaries. *Mammal Res* 64:581–586.

Ruotsalaisten Jens Karlssonin ja Sverker Thoressonin tutkimus viideltä susialueelta ja susien koirien hyökkäystilastot 1999/2000 osoittavat, että 45 % metsästyskoirien kanssa metsästäjistä oli vähentänyt koirien käyttöä metsästykseseen vain susien läsnäolon vuoksi. 12 % ilmoitti lopettaneensa koirien käytön alueilla kokonaan.

Toinen ruotsalainen vuonna 2020 tehty tutkimus osoittaa, että metsästyskoirien käyttö väheni 81 % sen jälkeen, kun susia todettiin olevan alueella. Vuonna 2019 tapahtuneen koiran kuolemaan johtaneen susihyökkäyksen jälkeen useimmat metsästysseurat lopettivat metsästyskoirien käytön. Tämä puolestaan johti epäonnistumiseen alueen hirvikannan hoitotavoitteiden saavuttamisessa.

Seuraavat ruotsalaiset tutkimukset osoittavat lisäksi, miksi metsästyskoirien suojaliivien tuoma hyöty on osoittautunut riittämättömäksi:

1. Eklund et al. 2020. Believed effect - A prerequisite but not a guarantee for acceptance of carnivore management interventions. *Biological Conservation* 241: 108251.
2. Eklund et al. 2020. Animal owners' appraisal of large carnivore presence and use of interventions to prevent carnivore attacks on domestic animals in Sweden. *European Journal of Wildlife Research* 66:31
3. Johansson & Frank 2016. The impact of access to an ultrasonic scaring device on human fear of wolves. *Wildlife Biology* 22: 29–36.
4. Odden, J., Kränge, O., Sivertsen, T.R., Nilsen, E.B., Figari, H., Frank, J., Linnell, J.D.C., Skogen, K., Thorsen, N.H. & Støen, O.-G. 2018. Ulveangrep på hunder i Skandinavia – En tverrfaglig utredning. NINA Rapport 1568. Norsk institutt for naturforskning.

LIITE 1:

LUETTELO SUSIEN KOIRAVAHINGOISTA SUOMESSA VUODESTA 2019 ETEENPÄIN

(listauksessa tapahtuma-aika, paikkakunta, paikka, koiran rotu, hyökkäyksen lopputulos -jos ei erikseen mainintaa ”raatelu”, silloin koira on kuollut suden hyökkäyksessä-)

2019 (20.8.2019 eteenpäin)

- 20.8.2019 Jämijärvi - karkeakarvainen mäyräkoira
- 21.8.2019 Kitsi 4km pohjoiseen Laakkosenaho-Pitkälampi maasto – plottinajokoira
- 21.8.2019 Ilomantsi – karjalankarhukoira
- 21.8.2019 Kinnula-Perho rajalla – jämtlanninpystykorva
- 22.8.2019 Lieksa – karjalankarhukoira
- 1.9.2019 Suomussalmi - harmaa norjanhivikoira
- 1.9.2019 Vaaraslahti Pielavesi – suomenajokoira
- 6.9.2019 (julkaistu) Kiuruvesi – venäjänajokoira
- 7.9.2019 Kuhmo – suomenpystykorva
- 7.9.2019 Ilomantsi-Möhkö – jämtlanninpystykorva
- 7.9.2019 Kemiönsaari – terrieri
- 12.9.2019 Vaaraslahti-Pielavesi - jämtlanninpystykorva (raatelu)
- 15.9.2019 Joensuu-Kiihtelysvaara - harmaa norjanhivikoira (raatelu)
- 22.9.2019 Nurmes - harmaa norjanhivikoira
- 28.9.2019 Hyrynsalmi - harmaa norjanhivikoira
- 29.9.2019 Suur-Miehikkälä - harmaa norjanhivikoira
- 29.9.2019 Vuolijoki-Kajaani - koira (raatelu)
- 30.9.2019 Pattijoki - pohjanpystykorva (raatelu)
- 3.10.2019 Lieksa – laika
- 4.10.2019 Kuusaa – koira
- 4.10.2019 Haapajärvi – suomenajokoira
- 5.10.2019 Lieksa – suomenpystykorva
- 9.10.2019 Haapajärvi (Karsikas) - Haapavesi – suomenajokoira
- 09.10.2019 Ilomantsi - Tokrajärvi - beagle
- 11.10.2019 Lylykoski / Ilomantsi - koira (viety pihasta)
- 12.10.2019 Haapavesi – jämtlanninpystykorva
- 12.10.2019 Kuhmo – venäjänajokoira
- 12/13.10.2019 Mäntyvaara / Suomussalmi jämtlanninpystykorva
- 15.10.2019 Muhos - harmaa norjanhivikoira
- 16.10.2019 Sukeva - harmaa norjanhivikoira
- 19.10.2019 Katajamäki / Rautavaara – suomenpystykorva
- 20.10.2019 Rautavaara – suomenpystykorva
- 25.-26.10.2019 Kuhmo / Lentua – beagle
- 25.10.2019 Kainuunmäki, Vieremä / Sonkajärven raja - jämtlanninpystykorva (raatelu)
- 26.10.2019 Lammi – pystykorva
- 2.11.2019 Vihanti – koira
- 2.11.2019 Rantsila - harmaa norjanhivikoira
- 2.11.2019 Juolunka / Kuhmo - laika (tapettu pihapiirissä)
- 4.11.2019 Kauhajoki – mäyräkoira
- 6.11.2019 Iivantiira / Kuhmo - kultainenoutaja (raatelu)
- 8.11.2019 Saukko - Halmejärvi / Valtimo – laika

9.11.2019 Melkoniemi / Parikkala - harmaa norjanhervikoira
9.11.2019 Parikkala - lapinkoira (raatelu)
10.11.2019 Kärkölä / Orimattila - koira (raatelu)
15.11.2019 Ilomantsi - suomenajokoira (raatelu)
23.11.2019 Vieremä – ajokoira
6.12.2019 Loimaa – suomenpystykorva
07.12.2019 Parikkala / Otramäki - harmaa norjanhervikoira
12.12.2019 Pyhäselkä - karjalankarhukoira (raatelu)

2020

10.02.2020 Tuusniemi / Viitamäki / Nurjonen – suomenajokoira
12.02.2020 Laihia – jämtlanninpystykorva
15.02.2020 Pukkila/Savijoki – koira
22.02.2020 Iitti/Lyöttilä – koira
24.02.2020 Kuhmo (Lentiira) – beagle
07.03.2020 Pori / Ulasoori - bordercollie (raatelu koiran kotipihalla)
14.03.2020 Kannus/Eskola – pohjanpystykorva
21.03.2020 Haukivuori / Häkkilä – koira
21.03.2020 Haukivuori / Häkkilä - koira (raatelu)
21.03.2020 Kaunisnurmi / Kouvola - koira (raatelu koiran kotipihalla)
22.04.2020 Myhinpää / Rautalampi – koira
19.05.2020 Lappeenranta / Sipari - cavalier kingcharlesinspanieli
21-28.05.2020 Iitti/Kymentaka – suomenpystykorva
29.06.2020 Iitti – koira
16.07.2020 Tohmajärvi / Akkala/Haarajärvi – koira
20.07.2020 Jalasjärvi - koira (raatelu)
20.08.2020 Lieksa, Vaalama/Vihari – jämtlanninpystykorva
20.08.2020 Lieksa / Vaalama-Vihari – jämtlanninpystykorva
20.08.2020 Suonenjoki – koira
21.08.2020 Kuhmo / Lauvuskylä - harmaa norjanhervikoira
26.08.2020 Kajaani / Mainua - Ahveroisensuo - pohjanpystykorva (raatelu)
28.08.2020 Keuruu / Pihlajavesi - Ahtaansalmi - koira (raatelu)
29.08.2020 Nurmes / Vaaramäentie - Panjantie - harmaa norjanhervikoira (raatelu)
31.08.2020 Kuhmoinen / Puukkoinen – jämtlanninpystykorva
03.09.2020 Kirkkonummi - seisaja (raatelu)
05.09.2020 Siikalatva - jämtlanninpystykorva (raatelu)
08.09.2020 Nurmes - suomenajokoira (raatelu)
14.09.2020 Lapinlahti / Vasamämäki - ajokoira (raatelu)
14.09.2020 Kuhmo / Saunajärvi - jämtlanninpystykorva (raatelu)
15.09.2020 Pieksämäki / Mataramäki - harmaa norjanhervikoira
22.09.2020 Kuhmo / Jonkeri – mittelspitz
25.09.2020 Haapajärvi – jämtlanninpystykorva
26.09.2020 Kalajoki – suomenpystykorva
26.09.2020 Kuhmo / Rastinkylä – suomenpystykorva
28.09.2020 Kuhmo / Jonkeri / Kivivaara - seisaja (raatelu)
03.10.2020 Ilmajoki / Mansikanvuori (Huissi) - hervikoira (raatelu)

05.10.2020 Kontiolahti / Heinävaara - venäjänajokoira (raatelu)
06.10.2020 Paikka tuntematon - karkeakarvainen saksanseisoja
09.10.2020 Pyhäjärvi – ajokoira
10.10.2020 Kuhmo / Lentiira / Kontiovaara – jämtlanninpystykorva
10.10.2020 Haapajärvi / Koposperä - jämtlanninpystykorva
11.10.2020 Haapavesi / Oksava / Karsikas – jämtlanninpystykorva
11.10.2020 Pyhäjärvi / Rillankivi - hirtikoira (raatelu)
15.10.2020 Haapajärvi - Oksava - jämtlanninpystykorva (raatelu)
17.10.2020 Inari / Kuusiselkä – suomenpystykorva
18.10.2020 Perho / Sysilampi (Salamajärven luonnonpuiston puoleinen alue) – hirtikoira
19.10.2020 Suomussalmi / Ala-Näljänkä - harmaa
23.10.2020 Tohmajärvi / Uusi-Värtsilä – patterdalenterrieri
25.10.2020 Pyhäjoki / Merijärvi – jämtlanninpystykorva
28.10.2020 Sievi / Kangasoja - harmaa norjanhirtikoira
31.10.2020 Tohmajärvi / Saario – ajokoira
31.10.2020 Haapavesi / Mieluskylä – jämtlanninpystykorva
31.10.2020 Varpaisjärvi / Jonsanmäki - ajokoira (raatelu)
31.10.2020 Kitee / Närsäkkälä – hirtikoira
01.11.2020 Haapavesi (Nivalan rajalla) – jämtlanninpystykorva
01.11.2020 Mujejärvi / Heinävaara (Nurmes - Kuhmo) – suomenpystykorva
02.11.2020 Kuhmo / Viiksimo / Tulivaara – beagle
02.11.2020 Hausjärvi / Hautalankulma / Mastosuo - hirtikoira (raatelu)
03.11.2020 Liperi - ajokoira (raatelu)
06.11.2020 Janakkala - jämtlanninpystykorva (raatelu)
06.11.2020 Pudasjärvi / Jaalanka / Palovaara - hirtikoira
06.11.2020 Polvijärvi / Saarivaara / Uitonsalo – pohjanpystykorva
08.11.2020 Tohmajärvi / Värtsilä / Kutsu - jämtlanninpystykorva
08.11.2020 Puumala / Lieviskä – suomenpystykorva
07-08.11.2020 Kuhmo / Niemiskylä - harmaa norjanhirti
09.11.2020 Kuhmo / Jyrkkä / Valkeavaara - hirtikoira (raatelu)
12.11.2020 Tohmajärvi - laika (viety pihasta)
12.11.2020 Haapajärvi / Lammikorpi / Lankkukangas - suomenajokoira (raatelu)
14.11.2020 Ylistaro – jämtlanninpystykorva
14.11.2020 Nurmes / Sotinpuro - harmaa norjanhirtikoira
16.11.2020 Pöytyä / Kumila / Kivisuo - suomenajokoira (raatelu)
21.11.2020 Ruokolahti / Kiiveronsuo / Karvalamminsuu – karjalankarhukoira
22.11.2020 Pyhäntä / Akanmäki - Viitamäki välillä – ajokoira
28.11.2020 Sievi / Kiiskinkylä / Ahmakangas - suomenajokoira (raatelu)
28.11.2020 Ruovesi / Kekkonen / Valkeajärvi – karjalankarhukoira
28.11.2020 Tohmajärvi – koira
29.11. 2020 Kannus / Viirrekangas / Paskalampi – hirtikoira
02.12.2020 Tohmajärvi / Järventaus – suomenlapinkoira
05.12.2020 Tohmajärvi – ajokoira
17.12.2020 Kuhmo / Jonkeri – suomenpystykorva
18.12.2020 Tohmajärvi - laika (tapettu pihassa)
19.12.2020 Leivonmäki – suomenajokoira

26.12.2020 Raahe / Kopsa - harmaa norjanhervikoira

2021

03.01.2021 Kuhmoinen / Harjunsalmi – beagle
07.02.2021 Ilmajoki / Honkakylä - espanjanvesikoira (raatelu)
09.02.2021 Pieksämäki / Siikämäki / Peiposjärvi / Maavesi - koira (raatelu)
06.04.2021 Kouvola - jämtlanninpystykorva (raatelu)
02.05.2021 Kitee - harmaa norjanhervikoira
17.06.2021 Tuusniemi – saksanpaimenkoira
27.06.2021 Kuhmo - suomenajokoira (tapettu pihalla)
20.08.2021 Lieksa / Ruunaan pohjoispuoli – jämtlanninpystykorva
29.08.2021 Pyhäjärvi / Jokikylä - harmaan norjanhervikoira
31.08.2021 Kuhmo / Rastinkylä – suomenpystykorva
01.09.2021 Kiuruvesi / Aittojärvi / Hanhilampi - suomenajokoira (raatelu)
03.09.2021 Lieksa / Selkävaara - harmaa norjanhervikoira (raatelu)
??09.2021 Kiuruvesi - hervikoira (raatelu)
10.09.2021 Ivalo / Sarminiemi – jämtlanninpystykorva
11.09.2021 Kiuruvesi / Aittojärvi / Kivimäki – suomenajokoira
11.09.2021 Muhos / Hirsijärvi / Reikäsuo – jämtlanninpystykorva
12.09.2021 Haapavesi / Ristinen / Kotakangas – suomenpystykorva
17.09.2021 Kuhmo / Niemiskylä - suomenpystykorva (pentu, raatelu)
21.09.2021 Lieksa / Siikavaara – jämtlanninpystykorva
24.09.2021 Teuva - jämtlanninpystykorva (raatelu)
26.09.2021 Tyrnävä / Kolmikanta – jämtlanninpystykorva
27.09.2021 Kuusamo / Iso-Paljakka – suomenajokoira
27.09.2021 Kankaanpää / Vihteljärvi - karjalankarhukoira (raatelu pihassa)
28.09.2021 Lieksa / Haikosenvaara – suomenajokoira
29.09.2021 Sonkajärvi / Luusa / Suojämäki – suomenpystykorva
29.09.2021 Huittinen / Suontausta / Reukaa - american bandog (raatelu)
29.09.2021 Kiuruvesi / Lahnakangas – jämtlanninpystykorva
30.09.2021 Ilomantsi / Pilpakko / Erkanvaara - harmaa norjanhervikoira (raatelu)
30.09.2021 Lieksa / Laklajärvi / Lehtola / Pesovaara / Viitajärventie – suomenajokoira
01.10.2021 Petäjävesi / Kumpujärvi – karjalankarhukoira
02.-03.10.2021 Liperi / Tutjunniemi / Saaristotien ja Vuoritien risteys – suomenajokoira
04.10.2021 Lumijoki - suomenajokoira (raatelu)
08.10.2021 Muhos / Koivusuo / Pahasuo – suomenajokoira
08.10.2021 Koitelainen – pointteri
08.10.2021 Lumijoki – suomenajokoira
13.10.2021 Siikajoki / Rantsila / Savaloja – suomenpystykorva
15.10.2021 Kuhmo / Käpylä – pomeranian
16.10.2021 Alavus / Kontiainen / Tuiskuntie - hervikoira (raatelu)
20.10.2021 Nurmes – shetlanninlammaskoira
23.10.2021 Lieksa / Pahavaara - harmaa norjanhervikoira
24.10.2021 Outokumpu / Perttilahti / Sukkulansalo – jämtlanninpystykorva
30.10.2021 Kitee - saksanpaimenkoira (raatelu)
31.10.2021 Pihtipudas / Pyhäjärvi – amerikankettukoira

31.10.2021 Hirvensalmi / Malvaniemi - hirvikoira (raatelu)
05.11.2021 Utajärvi / Kormu – suomenajokoira
14.11.2021 Pudasjärvi / Hetekylä - harmaa norjanhirvikoira (raatelu)
20.11.2021 Pyhäjärvi / Kärsämäjärvi (yhteismetsä) – jämtlanninpystykorva
21.11.2021 Tyrnävä - Muhos / Kukkolanvaara – suomenajokoira
21.11.2021 Pyhäjärvi / Riikinhovi – jämtlanninpystykorva
22.11.2021 Muhos / Kylmälänkylä – suomenajokoira
27.11.2021 Kitee / Juurikka – suomenajokoira
28.11.2021 Säkyä / Peräkallionkylä - harmaa norjanhirvikoira (raatelu)
01.12.2021 Raahe / Mattilanperä – jämtlanninpystykorva
04.12.2021 Huittinen - harmaa norjanhirvikoira

2022

02.01.2022 Kiuruvesi / Remeskylä – suomenajokoira
24.01.2022 Kristiinankaupunki / Siipyy – dreeveri
25.01.2022 Urjala / Kehro - siperianhusky (raatelu)
12.07.2022 Sastamala / Sammaljoki – lunnikoira
20.08.2022 Jämijärvi / Suurimaa – dreeveri
27.08.2022 Kankaanpää - koira
27.08.2022 Hyrynsalmi / koira x 3 (lähde: MMM riistavahingot)
27.08.2022 Jämsä / Alhojärvi – cairnterrieri
29.08.2022 Kankaanpää – bouvier? (ei varmuutta rodusta)
31.08.2022 Kuhmoinen - koira (lähde: MMM riistavahingot)
02.09.2022 Ypäjä / Manninen - koira (raatelu)
04.09.2022 Kontiolahti / Selkie – saksanpaimenkoira
08.09.2022 Toholampi / Tiilikkala – karjalankarhukoira
09.09.2022 Valtimo / Rumo / Saarijoki - ajokoira (raatelu)
09.09.2022 Joroinen / Valkeämäki / Harvalaisenlampi - venäjänajokoira
11.09.2022 Ullava – karjalankarhukoira
11.09.2022 Joroinen / Katainen – venäjänajokoira
11.09.2022 Ilomantsi / Haukivaara – beagle
12.09.2022 Kuhmo / Viiksimontie – laika
13.09.2022 Kuhmo / Venesjärventie – suomenajokoira
22.09.2022 Juva / Karjalansuo - harmaa norjanhirvikoira
25.09.2022 Sotkamo / Saviaho - ajoira (raatelu)
26.09.2022 Kuhmo / Viiksimontie – mittelspitz
27.09.2022 Utajärvi / Käkipärä – jämtlanninpystykorva
28.09.2022 Ylitornio - koira (lähde: MMM riistavahingot)
???.10.2022 Kiikala / koira (vietiin pihasta)
???.10.2022 Ylitornio - harmaa norjanhirvikoira (raatelu)
01.10.2022 Sotkamo (eteläpuoli) - laika tai jämtlanninpystykorva
02.10.2022 Juuka / Kuhnusta / Ahmovaara – karjalankarhukoira
03.10.2022 Sotkamo / Sapsoperä – suomenpystykorva
05.10.2022 Lieksa - koira (lähde: MMM riistavahingot)
05.10.2022 Lieksa - koira (lähde: MMM riistavahingot)
10.10.2022 Kiuruvesi - koira (lähde: MMM riistavahingot)

13.10.2022 Nurmes / Yliskylä / Riihivaara – ajokoira
22.10.2022 Paltamo / Kivesjärvi / Osmankajärvi – suomenpystykorva
22.10.2022 Valtimo / Puukari – ajokoira
22.10.2022 Pielavesi – jämtlanninpystykorva
22.10.2022 Jämsä - harmaa norjanhervikoira
23.10.2022 Raahe / Revonlahti / Alhonneva - itälaika (raatelu)
24.10.2022 Valtimo / Kokkosuo - ajokoira
30.10.2022 Sonkajärvi / Sukeva / Mieronmäki - jämtlanninpystykorva (hyökkäys pihassa, koira kuoli saamiinsa vammoihin)
30.10.2022 Nurmes / Martikaisensuo – suomenajokoira
05.11.2022 Valtimo/ Repokangas – laika
05.11.2022 Kuhmo / Mullikonkangas / Tuhannenvaara - karjalankarhukoira
06.11.2022 Kuhmo/ Lentua / Riihivaaratie – suomenpystykorva
12.11.2022 Joensuu / Eno - koira (lähde: MMM riistavahingot)
12.11.2022 Lohtaja / Uusikylä / Rahkaneva / Keronsalonkangas – ajokoira
12.11.2022 Jämsä / Alhojärvi / Pitkäjärventie – karjalankarhukoira
19.11.2022 Kuusamo / Iivaara - harmaa norjanhervikoira (raatelu)
20.11.2022 Vihanti / Rakeenperä - harmaa norjanhervikoira
20.11.2022 Pyhäjoki / Rullavuori - harmaa norjankoira
26.11.2022 Eno / Kuusijärvi - koira (raatelu) ???
26.11.2022 Eno / Näätävaara - hervikoira
27.11.2022 Merijärvi / Pyhäjoki / Kupulisneva – jämtlanninpystykorva
29.11.2022 Mustasaari / Raippaluoto – dreeveri
14.12.2022 Kuhmo / Kortevara - karjalankarhukoira (raatelu pihassa)
17.12.2022 Pielavesi - jackrusselinterrieri (susi vei koiran pihasta)

2023

05.02.2023 Isokyrö / Pömpeli – suomenajokoira
05.12.2022 Nurmes - koira (lähde: MMM riistavahingot)
30.12.2022 Kurikka - koira (lähde: MMM riistavahingot)
07.01.2023 Seinäjoki - koira (lähde: MMM riistavahingot)
05.02.2023 Isokyrö - koira (lähde: MMM riistavahingot)
20.02.2023 Vaasa / Maksamaa - suomenajokoira (raatelu)
21.02.2023 Vaasa / Maksamaa / Österö – ajokoira
20.03.2023 Somerniemi / keeshond
22.03.2023 Sulkava / Pielavesi - jämtlanninpystykorva (viety tarhasta)
22.03.2023 Pielavesi - koira (lähde: MMM riistavahingot)
24.04.2023. Nurmes / Petäiskylä – koira
06.05.2023 Rantasalmi / Torasalo - lapinkoira (viety pihasta)
18.05.2023 Joensuu / Uimaharju – suomenajokoira
22.08.2023 Korvaluoma / Jämiänkeidas / Jämijärvi – ajokoira
22.08.2023 Kaustinen – ajokoira
26.08.2023 Lapinneva / Parkano - harmaa norjanhervikoira
26.08.2023 Ilomantsi – jämtlanninpystykorva
26.08.2023 Jepua / Pensala / Uusikaarlepyy – mäyräkoira
27.08.2023 Iivonkangas / Pahakala / Ilomantsi – jämtlanninpystykorva

02.09.2023 Mujejärvi / Nurmes – jämtlanninpystykorva
02.09.2023 Alaveteli – jämtlanninpystykorva
02.09.2023 Maarjärvi / Vehmaa - harmaa norjanhirvikoira (raatelu)
08.09.2023 Närpiö – dreeveri
09.09.2023 Piispanlehto / Kukkaromäki / Rautavaara – karjalankarhukoira
11.09.2023 Vankonvaara / Lieksa – pohjanpystykorva
11.09.2023 Suhanniemi / Oskola / Joensuu - koira (raatelu)
12.09.2023 Kuhnusta / Juuka - ajokoira (raatelu)
14.09.2023 Juntusranta / Suomussalmi – beagle
14.09.2023 Saarijärvenkangas / Kuhmo - harmaa norjanhirvikoira
16.09.2023 Hopeavuorentie / Kalvola - mäyräkoira (raatelu)
17.09.2023 Romppala / Kontiolahti – jämtlanninpystykorva

Riihimäellä 21.9.2023

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO – FINLANDS JÄGARFÖRBUND R.Y.